

Президента України; постанови і інші акти Верховної Ради; постанови і розпорядження Кабінету Міністрів; нормативно правові акти центральних органів, місцевих органів самоврядування та державних адміністрацій.

Провівши дослідження інноваційного розвитку держави, можна зробити висновок, що Україна сьогодні не в змозі забезпечити випереджений розвиток технологій та високотехнологічних галузей, адже параметри її інноваційно-технологічного розвитку вже давно знаходяться поза межами допустимих граничних показників.

Література.

1. Волкова О.І. Економіка й організація інноваційної діяльності: Підручник / О.І. Волкова, М.П. Денисенка. – К.: ВД «Професіонал», 2004. – 960 с.
2. Космидайло І.В. Проблеми інноваційного розвитку в Україні та шляхи їх вирішення / І.В. Космидайло // Актуальні проблеми економіки. - 2007.- №2. - С. 20-27.
3. Амоша О. Інноваційний шлях розвитку України /О. Амоша // Економіст. - 2005. - №6. - С. 28-33.
4. Цигалик І.І. Економіка і організація інноваційної діяльності / І.І. Цигалик, С.О. Кропельницька, О.І. Мозіль, І.Г.Ткачук // Навчальний посібник. - Київ: Центр навчальної літератури", 2004. - 128 с.

СВІТОВИЙ ДОСВІД ВИРОБНИЦТВА БІОПАЛИВА

***Гончар К.В., Шопін А.В., студенти*,
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка***

Стабільний та ефективний розвиток економіки будь-якої держави залежить від його забезпечення паливно-енергетичними ресурсами. Україна імпортує до 75 % природного газу та 85 % сирової нафти та нафтопродуктів, що загрожує енергетичній та національній безпеці України.

Значне здорожчання енергоносіїв за останній час спонукає до пошуку альтернативних джерел енергії. До альтернативних джерел відносять поновлювальні джерела, до яких відносять енергію

---

* Науковий керівник – Колтаченко Н.М., старший викладач

сонячного випромінювання, вітру, морів, річок, біомаси, теплоти Землі, та вторинні енергетичні ресурси, які існують постійно або виникають періодично у довікллі. Біоенергетика є однією з найперспективніших складових відновлювальної енергетики України.

Світовий досвід доводить, що використання біологічних видів енергії є ефективним і вирішує низку проблем. Біопаливо виробляють більше 40 країн світу, лідерами є США, Бразилія та країни Європейського Союзу, насамперед Німеччина, Франція та Італія. Обсяг виробництва біопалива з 2010 р. по 2012 р зріс з 16 млрд. до 110 млрд. літрів. Підвищений інтерес до виробництва біопалива спостерігається не тільки серед розвинених країн. Країни Південно-Східної Азії, що особливо залежать від імпорту нафти, також зацікавлені в організації виробництва альтернативних видів палива. Для країн Азії виробництво біодизеля стало стратегічно важливою галуззю.

Для стимулювання виробництва та використання біопалива ці країни застосовують політичні важелі: податкові пільги, податкові кредити. У 2015 році обсяги фінансової підтримки, що здійснюються в інтересах виробництва біопалива Канадою, Євросоюзом та США становитимуть 25 млрд. дол. [2].

На світовий обсяг використання біопалива 90 % припадають рідкі види – біодизель та біоетанол. Для виробництва біодизелю переважно використовують олії рослинного походження або тваринний жир. Біоетанол отримують шляхом переробки рослинної крахмалемісткої сировини (пшениці, кукурудзи, цукрового очерету, цукрового буряка, відходів сільськогосподарських культур тощо). Це невелика частка загальносвітових потреб, але вона значно впливає на світове сільське господарство.

Розвиток біопаливної галузі у багатьох вчених викликає неоднозначне розуміння. Використання сільськогосподарських культур для виробництва біопалива може призвести до продовольчої кризи. Загострюється конкуренція між виробництвом продовольчих та енергетичних культур. Розв'язати ці проблеми можна при чіткому визначенні обсягів виробництва на промислові та енергетичні цілі.

Ефективне функціонування біопаливної галузі можливе за наявності науково обґрунтованої організації виробництва. Необхідно враховувати наявну сировинну базу, технологію виробництва, потенційний ринок збуту, можливість співпраці з іноземними

партнерами, впровадження системи стимулювання виготовлення та споживання біопалива.

Світовий досвід розвитку конкурентоспроможності держави, регіонів і підприємств доводить ефективність використання кластерних технологій. Характерною особливістю і перевагою кластерних формувань є те, що увага концентрується не на окремих підприємствах, а на взаємовідносинах між підприємствами і установами, які входять до складу кластера. Координація інтересів учасників кластера, які пов'язані одним технологічним ланцюжком, забезпечується на засадах особистих взаємозв'язків, які зумовлені спільними цілями й територіальною близькістю виробничих, обслуговуючих підприємств, наукових установ та органів влади, тощо [3].

Агропромисловий кластер регіону може поєднувати в собі низку секторів. Наприклад: 1. Безпосереднє вирощування сільськогосподарських культур. 2. Переробка сільськогосподарської продукції на продовольчі цілі. 3. Науково-дослідні організації. 4. Трудові ресурси. 5. Інвестиційні ресурси. 6. Матеріально-технічна база. 7. Переробка сільськогосподарської продукції на біопаливо. 8. Ринок збуту харчової продукції. 9. Ринок збуту біопалива.

Раціональне поєднання наведених секторів в єдину структуру дозволить чітко організувати виробничі процеси, мінімізувати затрати, що сприятиме підвищенню ефективності господарювання.

Світові обсяги виробництва біопалива дедалі збільшуватимуться. У промислово-розвинених країнах нетто-імпортерами біопалива галузь має значну державну підтримку. Впровадження наукових розробок формуватиме новий технологічний уклад, який у низці країн приведе до стабілізації та зниження споживання вуглеводних енергоресурсів та децентралізації енергетики в окремих регіонах [1].

Як аграрна держава, Україна має значний потенціал для виробництва біопалива. Але недостатнє фінансове забезпечення сільських підприємств України не дає змоги самостійно впроваджувати інноваційні технології виробництва та методи господарювання. Для ефективного господарювання агропромислового комплексу необхідні державна підтримка, система заохочень господарюючим суб'єктам, можливість залучення українських та іноземних партнерів або інвесторів.

Література.

1. Кравчук О.О. Світовий досвід формування і тенденції розвитку ринку рідкого біопалива [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://natureus.org.ua/repec/archive/1_2013/7.pdf

2. Заїка С.О. Світові та національні тенденції інвестиційного розвитку виробництва біопалива / С.О. Заїка // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства. – Виш. 150: Економічні науки. – Харків: ХНТУСГ. - 2014. – С. 138-147.

3. Мазнев Г.Є. Інноваційні технологічні кластери: особливості та застереження / Г.Є. Мазнев // Економіка АПК. – 2013. - №8. – С.63-67.

4. Мазнев Г.Є. Проблеми фінансового забезпечення інноваційного розвитку аграрного сектору / Г.Є.Мазнев // Економіка АПК. – 2014. - №9. – С.5-13.

РОЛЬ ЗЕРНОПРОДУКТОВОГО ПІДКОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЇЇ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ

*Грідін О.В., ст. викладач,
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка*

Останнім часом в нашій державі спостерігається значне загострення проблеми забезпечення населення в достатніх обсягах продуктами харчування і в першу чергу власного виробництва. В той же час відбувається суттєве зниження рівня реальних доходів населення, що обумовлює неспроможність його значної частини дотримуватись збалансованого та повноцінного харчування. Визначальну роль у вирішенні цього питання відводиться зерновиробництву, яке, на сьогодні, залишається основною галуззю аграрного сектору економіки, що забезпечує не тільки експорт агропродовольчої продукції, а й продовольчу безпеку держави. Для цього, наша держава має всі необхідні можливості: родючі ґрунти, сприятливі кліматичні умови, смий внутрішній і зовнішній ринки, вигідне геополітичне розташування, достатньо розвинену логістику тощо. Проте певна нестабільність в зерновиробництві здійснює вкрай негативний вплив на розвиток не тільки аграрної сфери України, а й на продовольчу безпеку країни в цілому.